

Den tragiske drukningsulykken i Leirelva lørdag 30. Juni 1945 .

Av Vidar Hansen

Olav Furusest var født 30. Desember 1902 av foreldrene Johan Hansen Furuset og Gunda Olsdtr, på Nordgarn Furusest i Ullensaker. (Gunda var født på Nestun Thorshaug , her i Gjerdrum)

Etter skolegang og lærerutdannelse gifter Olav seg med Ingrid Fladby . (Fladby i Ullensaker).

Familien flytter senere til Steinkjær der Olav får jobb som lærer. Her blir han etterhvert også skolebestyrer. I Steinkjær blir sønnen Jan født 23. Februar 1938 .

I Aprildagene i 1940 blir huset deres i Steinkjær bombet sønder og sammen av Tyske fly, og familien mistet alt de eide.

Olav flytter nå med kone og sønn til sine søsken Georg og Johanne Furusest til Nestun Thorshaug . Ingrid og sønnen Jan blir boende her hele krigen, mens Olav utøver sin læregjerning videre i Steinkjær.

Den 20. Mars 1942 ble 1100 mannlige lærere arrestert (deriblant Olav) og sendt til Finnmark på tvangsarbeid . Dette på grunn av at lærerne kollektivt nektet å melde seg inn i Lærersambandet underlagt NS regjeringen til Qisling . Ut på høsten samme år ble Lærersambandet erklært upolitisk av Qisling, noe lærerne kunne godta, og meldte seg inn. Olav begynner å arbeide som lærer igjen.

Lørdag 30. Juni 1945 mens Olav var på sommerferie hos familien i Gjerdrum tok han med seg sønnen Jan og hans kamerat Bjørn Huser ned til Leirelva i Tosohagen for å fiske. Bjørn var den gang 10 år gammel. Nede ved elva tar Olav med seg Jan og bader. Jan, som ikke kunne svømme satt på ryggen til far sin. Dette var begge vant med. De svømte nedstrøms og ble borte for Bjørn som satt igjen på elvekanten. Etter å ha ventet en god stund gikk Bjørn hjem igjen, han var skuffet over at de ikke kom tilbake, og at han måtte gå hjem aleine. Bjørn hadde ikke forstått att Olav og Jan hadde druknet. Vel hjemme gikk han å la seg uten å si noe, Bjørn var en gutt av få ord.

Georg Furusest, som nå har blitt bekymret, går utpå kvelden ned til elva for å se etter broren og nevøen. Nede ved elvekanten finner han fiskeutstyr og klær, og skjønner att noe har skjedd. På vei hjem går han innom Lars Huser, som vekker sønnen Bjørn. Bjørn kunne bare fortelle att Olav og Jan hadde blitt borte i elva. Nå forstår Georg og Lars att en tragedie har skjedd. Det ble sendt bud etter mannskap for å sokne. Jan ble funnet samme kveld, de neste dagene var mange fra både Gjerdrum og Ullensaker med for å sokne. Olav ble først funnet 4 dager senere. Det ble slept med dregg i kulpene. Han ble funnet godt skjult av slam i en kulp ett godt stykke nedstrøms. Jan lå hele tiden i kjelleren til Kristian Thorshaug. (Olav og Georg sin onkel). Dette viste ikke Ingrid om, hun ble skånet.

Midt oppe i denne tragiske hendelsen var det også barnedåp. Ingun, lillesøstera til Jan blir døpt i Gjerdrum kirke Søndag 1. Juli. (Dagen etter drukningen). Det var Georg som tok ansvar for sin svigerinne her, hun ville att dåpen skulle gjennomføres.

Når gravfølget senere kjører fra Gjerdrum til Furuseth kirke i Ullensaker blir de forbikjørt av en Engelsk Jeep på Hølumsletta. Ved neste sving hadde de Engelske soldatene stoppet og sto givakt i veikanten. De hadde forstått hva slags følge de hadde passert. Ved begravelsen, mandag 9. Juli var mange, både barn og voksne fra nordøst- bygda møtt opp. Jan ble gravlagt i den nye matrosdressen han skulle brukt i barnedåpen til lillesøstera. Ved båren leste Bodil Puntervoll Pedersen (som var jevngammel med Jan) opp ett dikt som Sofie Belstad hadde skrevet.

Her er 1. verset gjenfortalt av Bodil Puntervoll Pedersen.

”Vi står ved din bære, vi kan ei forstå.

De voksne sier att vi er for små.

Men att du er borte, ei fatte vi kan.

For alle så var vi så glad i deg, Jan.”

Sofie Belstad .

Dødsårsaken til far og sønn er angitt som drukning i kirkeboka, men det ble antatt att Olav, som var godt svømmedyktig, hadde fått ett anfall av akutt sykdom.

Kilder.

Kjell Furuset .

Bodil Puntervoll Pedersen .

Gjerdrum kirkekontor .

Furuseth kirkekontor